

DOMOVINA

Uredništvo

Je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krona. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravništvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate

se plačuje od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Naše narodnostne razmere — in naša narodna šola.

Dalje.

Na Dunaju se je vršila letos anketa o reformi šolstva, v parlamentu so se sprejemale resolucije za ustanovitev novih visokih in srednjih šol — na Slovenskem pa vlada propagira duševno nasilstvo nad stotisoči slovenskih otrok, in narod nima volje ne moči, da bi zlomil te suženjske spona, saj jih že skoro ne čuti več. Žalostne gospodarske razmere obračajo njegov pogled drugam, da ne vidi, kje tiči vir in početek vse bede, da ne vidi tega dobro premišljenega umora, ki ga vrši vlada na njegovem narodnem telesu. Iz tujih slik, iz tujega življenja mora sprejemati mlada duša že v ljudski šoli vse utise in misli, ne pozna svoje zemlje, svoje slovenske domovine, ne sliši ničesar iz narodove preteklosti, ničesar iz življenja svojih očetov.

Nimamo velike in slavne preteklosti, a imamo svojo slovensko preteklost, svojo zgodovino, ki pa je danes tuja in nepoznana naši šoli in naši mladini in tako oropana naša šola največjega narodno-vzgojevalnega pripomočka.

V tem oziru, sme li biti in more biti tudi slovensko šolstvo zares slovensko-narodno, o tem še danes razmotrivati, ko je to najprimitivnejše vprašanje že zdavnej rešeno, bi bilo nepotrebno tratenje časa. Imamo dovolj razvit književni in znanstveni jezik, imamo zadostno število slovenskih učnih moči in zadostno število slovenskih dijakov.

Slovenci tvorimo narodno-jezikovno jednoto na Kranjskem, Primorskem, južnem Štajerskem in južnem Koroškem — to je naša slovenska narodna celina, kjer imamo vse predpogoje in pravice za razvoj in napredek na kulturnem in gospodarskem polju — naše zahteve so torej naravne in povsem upravičene. V tem pogledu ne more biti ne za nas ne za vlado odločilen nikak ugovor, nikak veto onih par procentov Nemcev, ki živijo na izključno slovenskem ozemlju in so v šolskem oziru naravnost prenasičeni. Njihovo nemško šolstvo se mora vkljub umetno vzdrževanemu importu nemških študentov iz vseh nemških kotov Avstrije v nemške „Studentenheime“ na Slovenskem (Celje, Maribor itd.) samo po sebi reducirati, brž ko smo Slovenci dobili svoje lastno slovensko šolstvo. — V teh svojih naravnih postulatih ne moremo več poznati nikakega kompromisnega polovičarstva, dovolj zla je že rodila za naš narod nemška in utrakvistična šola, ki pri nas ni nič drugega, ko domena vladnih germanizatorjev, ki vzdržujejo sistem korupcije na vseh poljih, kamor le sega na Slovenskem moč in oblast nemške vlade. Vkljub vsem poskušnjam in neštevilnim lastnim odpadnikom, ki se prodajajo vladi in nemstvu za drag denar in vodilne službe nam vendar kaže statistika, da nam vsaj v jedru in osrčju narodove sile niso mogli še mnogo germanizirati. Več sadov in uspehov rodi nemško šolstvo pri nas na polju poneumnevanja in vcepljenja absolutne toposti in pomanjkanje vsakega praktičnega smisla za

življenje, ko pa na polju germanizacije. Tega nam ne pričajo številke statistike, o tem nam govori celo obupno zgodovino življenja našega naroda, vsa duševna stagnacija in konservativizem, vse ono duševno suženjstvo in servilizem, ki cvete in se razvija pri nas prav organsko dalje od časov tlake in suženjstva, ki so za druge narode bili — za nas pa trajajo dalje in tiščijo narod k tlom, da ne more napredovati, kakor bi zahteval naraven njegov razvoj, odgovarjajoč njegovi legi in duševni zmoglosti. Od toč tako velik odtok naših delavnih moči v tujino, odtod oni veliki procent naših moči v industrijskih in gospodarsko višje stoječih nemških centrih, ki nastajajo na Štajerskem, Koroškem in v Trstu.

Zvišanje davka na žganje.

Iz Gradca nam poročajo: V sredo, dne 24. junija, je sklical delavski abstinentni krožek zborovanje v Julien-säle, kjer je referiral dr. Schacherl o zvišanju davka na žganje in o zvišanju cene piva. V prvi vrsti nas pač zanimajo njegova izvajanja glede postav o žganju, ker je žganjepitje tudi med našim ljudstvom zelo razširjeno in ker bo tudi naše kmete zanimalo, kako protežira naša vlada velike obrtnike. Dr. Schacherl je izvajal približno sledeče: Mi smo proti zvišanju davka na žganje, ker smo sploh proti vsakojakim indirektnim davkom. Finančni minister nam je obljubil popolno preosnovno davčnega sistema, a sedaj hoče krpiti na starem in na ta način zavleči potrebno reformo. Toda naša zah-

teva ostane: progresivni davek na dohodnino in velike dedščine! Dalje smo proti takemu zvišanju tudi iz tega razloga, ker se vsled podražitve žganja konsum nikakor ne bo znižal. Naše ljudstvo ima še pretrdno vero v moč in potrebo alkoholnih pijač: izdalo bo pač več denarja za pijače in manj mu bo ostalo za živež in za duševno hrano. Žganjepitje ima svoj koren v slabih socialnih razmerah.

Leta 1905. se je produciralo 1.426.000 hl špirta in od tega se je porabilo za žganje, likerje itd. 930.000 hl. Dobiček na tem zastrupljenju ljudstva imajo bogati fabrikanti in država.

Fabrikanti so združeni v dva kartela, v sudetskega in gališkega; vsled tega združenja se jim je posrečilo tekom zadnjih 13 let zvišati cene žganja od 91 na 160 K pri hl.

Poglejmo si malo natančneje davčno postavo glede žganja. 1.017.000 hl špirta, ki se ga na leto žge, takozvani kontingent, se razdeli med producente in sicer 88% med veleobrtnike in ostalo na gospodarske zadruge in občinske žganjarne; od tega se plača davka sedaj 90 K na hl. Toda fabrikantje vrhu te kontingentovne množine špirta žgejo še več in od tega, kar nažgejo nad prisojen jim kontingent plačajo zvišan davek od 110 K na hl. Če pomislimo, da fabrikanti prodajajo ves špirit jednako drago in da pr nadkontingentnem gotovo ne bodo imeli izgube, lahko zračunamo, koliko jim država podari s kontingentiranjem; ta dar znaša namreč okoli 23.000.000 kron; 88% od tega dobijo s e

LISTEK.

Župnik iz Kikinjana.

(Francoski spisal A. Daudet, prevedel M. R.)

Vsako leto ob Svečnici izdajo provansalski pesniki v Avinjonu veselo knjižico polno lepih verzov in ličnih pripovedij. Letošnja je ravnokar izšla; našel sem v nji ljubko pripoved, ki vam jo hočem prevesti v nekoliko krajši obliki. Parižani, nastavite svoje vreče! Tokrat dobite najfinejšo provansalsko moko.

Gospod Martin je bil župnik v Kikinjanu.

Dober, kakor kruh, prostodušen, kakor zlato, je ljubil očetovski svoje Kikinjance; Kikinjan bi bil zanj raj na zemlji, da bi ljudstvo nekoliko bolj ngajalo njegovim zahtevam. Toda žalibog pajki so predli mreže v njegovih spovednicah in celo na velikonočno nedeljo so ostajale hostije v njegovem svetem ciboriju. Dobri dušni pastir je nosil vsled tega bol v svojem srcu in vsak dan je prosil Boga milosti, da ga

ne odpokliče prej, dokler ni spravil v hlev svoje razpršene črede.

Zvedeli bote, da ga je Bog uslišal. Neko nedeljo po evangelju stopi gospod Martin na prižnico.

— Bratje, pravi, verjamete mi ali ne: ono noč sem se znašel pred vrati raja.

Potrkam; sv. Peter mi odpre!

— Glej, ti si, dobri g. Martin, mi pravi. Kak veter te je . . . ? S čim morem postreči?

— Ljubi sv. Peter, ti vodiš velike knjige in imaš ključe, ali mi moreš povedati — ako nisem preveč radoveden — koliko Kikinjancev je v nebesih?

— Ne morem ti ničesar odreči, g. Martin. Sedi, hočeva skupno pogledati!

In sv. Peter vzame veliko knjigo, jo odpre in si natakne očali:

— Poglejmo torej! Kikinjan, praviš? Ki . . . Ki . . . Kikinjan! Že imam! Moj dragi gospod Martin, list je popolnoma prazen. Niti jedne duše . . . Kikinjancev je toliko tukaj, kolikor ribjih kostij v puranu.

— Kako? Noben Kikinjanec ni

tukaj? Nobeden? To ni mogoče! Poglej boljše . . .

— Nobeden, božji človek! Poglej sam, ako misliš, da se šalim!

Jaz ubogi grešnik sem bil z nogo ob tla ter s sklenjenimi rokami prosil usmiljenje božje. Nato sv. Peter:

— Veruj, gospod Martin, tega si ne treba tako k srcu jemati, lahko bi te kap zadela. In pred vsem, ti vendar nisi tega kriv. Tvoji Kikinjanci, vidiš, obhajajo najbrže zdaj-le majhno štiri-desetdnevnic v vicah.

— Ah za božjo voljo, veliki sv. Peter, stori, da jih morem vsaj videti in potolažiti.

— Prav rad, prijatelj . . . Tu imaš, obuj hitro te sandale, kajti pot ni najboljša . . . Prav, tako! . . . In zdaj pojdi naravnost naprej! Vidiš tam doli na oglu? Videl boš srebrna vrata s črnimi križi . . . na desno . . . Potrkaš in odprlo se ti bo. Bog te! Bodi zdrav in vesel! . . .

In jaz sem potoval . . . potoval! Kak lov je bil to! Kurji pot me oblije, če se le na to spomnim! Ozek pot porašen s trnjem, posejan z žarečim kamenjem in kačami, ki so mi sikale

nasproti, me je privedel do srebrnih vrat.

— Trk, trk!

— Kdo trka, vpraša me zamolkel otožen glas.

— Župnik iz Kikinjana.

— Iz . . . ?

— Iz Kikinjana.

— Ah! . . . Vstopi!

— Vstopim. Velik bel angelj, s perutmi temnimi kakor noč, z obleko blestečo se kakor dan, z diamatnim ključem za pasom je pridno pisal skr . . . skr . . . v veliko knjigo, ki je bila še večja, ko ona sv. Petra.

— No, kaj hočeš in česa zahtevaš me vpraša angelj.

— Lepi angelj božji, jaz bi rad vedel — mogoče se ti zdim radoveden — če imate mogoče tukaj Kikinjance

— Koga?

— Kikinjance, ljudi iz Kikinjana . . . jaz sem namreč njihov dušni pastir.

— Ah! Gospod Martin, ne res?

— Na službo, gospod angelj!

Dalje sledi.

se da veleobrtniki. Na premijah za izvoz, kar tudi gre večinoma v žep bogatih veleobrtnikov, je izdala država lani 1.729.000 K, za bonifikacije, od katerih dobe večino srednji kmetje, pa 7.275.000 K. Kakor vidimo je postava prirojena v kapitalističnem smislu.

Z letom 1908. pa hočejo ta davek zvišati in sicer za kontingentovani spirit na 140 K in za nadkontingentovani na 164 K na hl. Diferenco hoče torej vlada še zvišati in še več podariti fabrikantom, a tudi zanjo odpade pri tem zvišanju okoli 50 milj. kron, od katerih jih 10—15 porabi za zvišanje oficirskih plač, 27 za saniranje deželnih finančne in ostalo menda za nove topove.

Dopisi.

Iz Posavja. Beda poštnih slug na deželi. Bere se vedno v časnikih, da bodo državnim, poštnim in železniškim uslužbencem in slugom povišane plače ter da bo v ta namen postavljen znesek 18 milijonov kron v državni proračun za prihajajoče leto. Vprašamo opravičeno tudi mi poštni slugi na deželi, kedaj se bode pa nam zvišala plača? Mi smo zboljšanja še bolj potrebni kot državni uslužbenci, katerim njih ugodnejšega gnotnega položaja ne zavidamo, ampak želimo in po pravici zahtevamo, da se stori tudi za nas kaj. Kdor pride na deželo, se lahko prepriča, da si zaslužimo tudi mi povišanje plače, ker smo noč in dan v službi, dočim so državni poštni slugi samo po 12 ur; hrana je na deželi ravno tako draga kot v mestu, vrhu tega je državnim uslužbencem zagotovljena pokojnina, nam pa grozi beda in revščina na starost, ko smo za delo nesposobni. Služiš 10 ali 15 let, pa te iz službe spodi ali poštar ali poštarica, kadar hoče in si najme družega, ki ji še bolj po ceni služi, kakor si ji služil ti. To prav nič delodajnika ne moti, da si pustil v njegovi službi vso moč svoje mladosti. V volilnem boju je obljubljal dr. Korošec in so obljubljali drugi, da bodo kaj storili za nas. Zdaj se pa nikdo ne oglasi, nikdo se nas ne spomni. In kakšne so naše plače? Sramota je, da je kaj takega mogoče; plačuje se nam po 12 K, 20 K, 24 K, 40 K in največ po 50 K na mesec. Imamo tudi nekaj penzijski fond, za katerega plačujemo po 4 krone na mesec; penzije pa ne dobiš, dokler te revmatizem tako ne zlomi, da že ne moreš ne hoditi ne rok več rabiti. Takih revežev je dovolj v našem stanu. Vsi dragi stanovi bodo prej dobili pokojnine in zavarovanje za onemoglost nego mi. V jubilejnem letu, ko se misli na vse in za vsakega kaj stori, bi se tudi nas ne smelo čisto pozabiti. Poznam kolega, ki je revež vsako leto po štiri mesece bolan. V teh mesecih boleznj dobiva od bolniške blagajne po 24 K na mesec. Od tega plačuje po 4 K v pokojninski zaklad, 4 K za „stanovanje“ in tako mu ostane še 16 K. S tem beraškim zneskom naj živi bolnik, njegova žena in pet otrok, skupaj 7 oseb! In ta ni edin in morda celo ne največji revež med nami! O tej grozoti premišljajte gospodje, ki nam delate postave in ki imate upliv na našo usodo! Pomagajte nam, da ne poginemo z našimi otroki vred — to je Vaša in države dolžnost!

Posavčan.

Poučni izlet udov „Štajerskih trsničarskih zadrug“ k Sv. Lovrencu v Slov. gor. V št. 6. letošnjega letnika „Zadruga“ je bil objavljen kratek opis „Štajerskih trsničarskih zadrug“. Iz članka je razvidno, da je dobila trsničarska zadruga pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. tri

posestrime, in sicer pri Sv. Bolfenku blizu Središča, v Žetalah pri Rogatcu in v Ljutomeru. Te tri mlajše posestrime so poletele dne 29. junija t. l. k starejši, da se seznanijo z njo in njenim delovanjem, da se nekako tesneje prijateljsko zvežejo in da se pogovorijo, kako bi bilo možno skupno postopati, oziroma delovati. Tega jako poučljivega izleta se je udeležilo okoli 21 zadrugarjev in pa 5 državnih in deželnih vinarskih strokovnjakov. Najboljše zastopani so bili Bolfenčani. Vodstvo izleta je prevzel g. c. kr. vinarski inšpektor Fr. Matjašič, ki je ob 11. uri dopoldne otvoril zborovanje. Pozdravil je prisrčno prisotne, razložil na kratko razvoj kmetijskega trsničarstva in njegov pomen za našo vino-rejo ter nasvetoval marsikaj koristnega. Nato je gospod potovalni učitelj Belle prav poučljivo predaval o pomenu trsničarskih zadrug, v mogočnosti skupnega delovanja teh in v zmanjšanju pridelovanih stroškov s pomočjo siljenja ali kaljenja cepljenih ključic v rastlinjakih. Po tem predavanju je izrekla šentlovrenška zadruga po načelniku g. Ivanu Šeguli svojim mlajšim sestram svoj: „Dobro došli!“

Pred zaključkom zborovanja je še poslovodja in blagajnik g. Ivan Čuš poročal o delovanju I. štaj. trsničarske zadruga pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. Ti podatki so bili jako zanimivi in to tembolj, ker so „številke govorile“. Med drugim je omenil, da so tamošnji zadrugarji letos vložili v trsnice 900.000 komadov cepljenk najboljših vrst.

Popoldne po odmoru so si udeleženci izleta v spremstvu domačih zadrugarjev in gospoda učitelja Fleréta ogledali nekaj trsnic, matičnjakov in trsničarskih skladišč. Najprvo so šli do staroste šentlovrenskih trsničarjev, do g. Antona Slodnjaka v Juršincih, ki se je prvi v tem kraju lotil trsničarstva pred kakimi 12 leti, ko je preje obiskal enoletni viničarski tečaj na Borlu pri Ptaju. Tu so izletniki imeli priliko videti ne le lepe trsnice in skladišča, ampak tudi precej velike, vzorno urejene in v burai rasti se nahajajoče matičnjake. Zadrugar Slodnjak ima v svojem matičnjaku razven riparie portalis tudi križanke Berlandieri X riparija, solonis X riparija 1616 in riparija X rupestris 101¹⁴. — Od g. Slodnjaka so se podali mimo dveh sicer malih, a prav lepih trsnic do zadrugarja g. Kupčiča v Rotmanu, kjer so si namočili že vsled vročine precej posušena grla. Od tod jih je vodila pot do trsnih nasadov in domovja gospoda načelnika Ivana Šegule v Hlaponcih, kjer so bili seveda zopet gostoljubno sprejeti. Govor za govorom, ki so sedaj sledili, so pričali, da je bil ta izlet uspešen in da so bili vsi udeleženci skrajno zadovoljni s tem, kar so videli in slišali. Mračiti se je že začelo, ko so se vračali vsak proti svojem domu. Sklenilo se je pa tudi ob ugodni priliki obiskati zadruga v Ljutomeru, pri Bolfenku in v Žetalah. Slični izleti bi bili priporočljivi tudi drugim kmetovalcem in ne samo trsničarjem; saj so brezdvomno bolj poučljivi kakor sama predavanja ali pa samo prebiranje knjig in listov, ki razlagajo razne gospodarske stroke, ker „besede le mičejo, vzgledi pa tudi vlečejo“.

Politični pregled.

Domače dežele.

V trideset nemških mestih in trgih na severnem Češkem so se vršili včeraj protestni shodi proti „počešenju“ v nemškem delu Češkega. V soboto že so govorili nemški okrajni zastopi, včeraj javni shodi. Očividni namen te gospode je iz vlade zopet izsiliti kakih

predpravic. Mi jim slednjič tega ne moremo zameriti, pač pa se moramo od njih učiti, da je treba biti za dosego narodnih uspehov na političnem polju predrzen in skoraj bi rekli nestrmen. Mi Slovenci smo s svojo državnozbornsko delegacijo vred premehki in prepustljivi; to pa vede do tega, da nas vlada naravnost prezira, Nemci pa komaj še upoštevajo kadar nam store kako krivico.

Ban Rauch v resnici nima sreče na Hrvaškem. Minule dni se je vozil z avtomobilom po Liki, da bi prisostvoval odpravi mitnic. Seveda je bilo povsod komandiranih na lice mesta nekaj uradnikov in sklicanih nekaj županov, kateri bi naj predstavljali hrvaški narod, ki bana navdušeno sprejema in pozdravlja. Pa ta Potemkinijada se je žalostno izjalovila. Ko je ban obiskal v Kninu v Dalmaciji muzej, se je naenkrat nabrala množica razjarjenega ljudstva, ki je bana iztirala iz muzeja in bi ga celo dejansko napadla, da ga ni varovalo orožništvo. Za bana Raucha je res že čas, da gre.

V petek je sprejela državna zbornica predlog, da vlada predloži še letošnjo jesen zakon proti kartelom. Glede premoga je izjavil minister Gessmann, da je nakupila vlada zadnji čas celo vrsto prostosledov za premog, da omogoči cenejšo prodajanje premoga. V petek so bili rešeni vsi nujni predlogi in se je zbornica začela baviti z vladnim delovnim programom. Na dnevnem redu je zvišanje števila novincev za deželno brambo.

Drobne politične vesti.

Novo revolucijonarno vlado v Paragvaju je že priznalo več držav, med evropskimi Francija, Anglija, Nemčija in Italija.

Velemirovič je odložil svojo nalogo sestaviti novo srbsko ministerstvo. Kralj pa odložitve ni vzel na znanje. Vsled tega se bo vendar osnovalo ministerstvo pod Velimirovičem. Obe nasprotujoči si stranki zelo popuščati.

V evropski Turčiji se širi takozvano mladoturško gibanje, ki hoče doseči ustavo. To gibanje zlasti podpirajo častniki. V Bitolju se se vojaki spuntali, a ko je šel Šensi paša z dvema bataljonoma mirit upornikov, so odpovedali vojaki tudi njemu pokorščino.

Dunajski krščanski socialci se bodo še nadalje borili proti ministerski odredbi glede Komenskyjeve šole na Dunaju. Obrnili se bodo na — upravno sodišče in na državno sodišče. Radovedni smo, bodo li tam razsodili, da dunajski Čehi nimajo državljanških pravic. Česa vsega se ne polotijo naši katoliški Nemci v obrambo svojih „pravic“.

Mestni svet v Rimu je sklenil odpraviti veronauk v mestnih ljudskih šolah.

Šah v Perziji zmaga nad svojimi nasprotniki. Da bo imel v bodoče mir pred državnim zborom, bo spremenil volilni red in ustanovil nekaj surogat državnega zbora, v katerem bodo sedeli le duhovniki in posestniki.

Štajerske novice.

— Celjski „Zadružni Zvezi“ pre-rokujejo v ganljivi slogi klerikalci in celjski renegatje skorajšnji konec. No, pokaže se, da so se zmotili eni in drugi. Značilna pa je ta čedna zveza klerikalcev in nemškutarjev pri napadanju na velekoristno narodno gospodarsko institucijo. Vse se bode poplačevalo o svojem času.

— Cenejše meso bomo vendar dobili v Celju. Celjska mesarska zadruga je na svojem zboru v soboto sklenila znižati cene mesu. Zato pa se bo podražil sladkor.

— Celjski župan dr. Jabornegg je nastopil šesttedenski dopust. Mesto njega vodi sedaj naš magistrat podžupan dr. Jesenko.

— Celjska podružnica „Südmarke“ je nabrala lansko leto za „ohranitev nemštva“ na Sp. Štajerskem 2700 K.

— Vsi pomočniki k Oechs! Pri okrajni bolniški blagajni v Celju gospodari gospod Oechs. Nevaren človek je, ker ve mnogo iz celjske zgodovine novejših in starejših dni; ako bi on govoril, bi izginila glorijska okrog marsikatero celjske nemške glave. Sovražijo ga vsi temeljito, a se ga tudi temeljito boje. Še nedavno je bilo slišati, da je posređoval sam župan med razburjenim lekarnarjem Rauscherjem in Oechsom, kateri je hodil prvenca v zelje z lastno lekarno. Denar je lepa stvar; rabi ga tudi g. Oechs in njegova lepa hčerka Evica. Ne vemo, ali še izvršuje gosp. Oechs lekarniške posle ali ne in koliko je resnice na tozadevnih govorih; res pa je, da se trudi on, ozir. nemška okrajna bolniška blagajna razširiti krog svojih strank. Nedavno tega se je vršil shod takajšnje skupne obrtne zadruga; vkljub nagovoru zastopniškega pomočnika mizarja Pernovška se je sprejel z 12 proti 8 glasom sklep, da morajo celjski mojstri zavarovati svoje pomočnike pri okr. bolniški blagajni. Kaj porečejo k temu pomočniki se še ne ve. Pa preveč navdušeni ne bodo za g. Oehsa, proti kateremu se pogosto pritožujejo. Morda bo za sedaj še Ochsova obveljala; a da se mu maje stolček, je gotovo.

— Lubadarji pri sv. Jožefu in v celjski občini. Smreke v občinskem gozdu pri Sv. Jožefu hirajo vsled pogubnega delovanja lubadarjev, katerih se ni pravočasno zatiralo. Začenjajo se sušiti in veneti vrhovi. Hm — Schillerjev hrast in sedaj občinske smreke! Lubadarji pa so na delu tudi v celjskem občinskem gospodarstvu; nosijo samo črno-rdečo-rumene perutnice, a opravljajo pa zvesto svoje pogubonosno delo. Bo to enkrat žalosten polom, ako se meščanstvo o pravem času ne zbudi!

— Konkurz je dovolilo okrožno sodišče v Celju za premoženje neprotokoliranega trgovca v Šmarju pri Jelšah Janeza Doklerja. Oskrbnik je odvetnik g. dr. J. Georg v Šmarju.

— Pozor narodni podjetniki, oz. denarni zavodi! V predmestju večjega mesta na Sp. Štajerskem je naprodaj lepo podjetje. Izvršuje se gostilničarska in mesarska obrt; pri lepi prostorni hiši so veliki lepi hlevi. Kdor se zanima za nakup, naj se obrne na naše uredništvo.

— Suša. Kako silna je letos suša, se vidi pri kopanju za novi celjski vodovod v vojniški okolici. Zemlja je suha do 2 metra globoko. Kaj takega ne pomnijo niti najstarejši ljudje.

— Iz Vranskega. Na vprašanje gg. Irgla in Zamuda v zadnji šte. „Slov. Gosp.“ odgovarjamo, da smo bili napačno poučeni vtoliko, da gg. res nista pisala g. dr. Karbi pač pa sta dala isto g. dr. Karbi po g. učitelju Bizjaku ustmeno povedati.

— Narodna zavednost. Iz Sevnice se pritožuje nek dopisnik v „Slov. Nar.“, da tamošnja duhovščina kupuje pri — Nemcih in hodi le v — nemško gostilno Starklovo, dasi so tam šulferajnske užigalice in nabiralniki. Seveda posnemajo lep vzgled svojih duhovnih očetov mnogi farani in tako skrbe vsi skupaj za ponemčevanje Sevnice.

— **Obolél** je na ledvicah slov. skladatelj in zdravnik v Št. Jurja ob Juž. žel. g. dr. Gustav Ipavíc.

— **Iz Šaleške doline.** Pretečeni teden, dne 4. t. m. se je vsula pri nas med ploho huda toča. Nekateri kraji, kakor Št. Ilj, Št. Andraž, Kavče in Zabrd so skoro popolnoma opustošeni. Kar je suša pustila, vzela je toča. — Na predvečer slovanskih blagovestnikov je gorelo po naših hribih mnogo kresov, dasiravno vreme ni bilo posebno ugodno. Naše vrlo slovensko ljudstvo je pokazalo, da se zaveda svojih narodnih dolžnostij in da vlada še tudi po naši lepi dolini naroden duh. Kakor se vidi, je Deutsch-Schalltal še pač daleč.

— **Novi Ljutomerski poštar** gosp. Vidovic je bil v Borovljah hud nemški nacionalec. Ali je ravno zaradi tega prestavljen v Ljutomer? Nam je znano, da je bilo za to mesto tudi nekaj slovenskih prošnjikov. Mislimo sicer, da bodo v Ljutomeru g. Vidovic kmalu pristregli peruti, ako bi ga njegova „nemška“ kri preveč vznemirjala.

— **Mladinski list.** List za šoli odraslo mladino začne še ta mesec izhajati v Učiteljski tiskarni v Ljubljani. Naslov mu bo „Naša bodočnost“. Prinašal bo poleg leposlovne vsebine vsakovrstne poučne članke. Somišljeniki, širite list med odraslo mladino! Resni so dnovi —

— **Sveže sadje** povzroči posebno pri otrocih prav rado drisko in tudi druge bolezni, večinoma zato, ker sadje premalo zvečijo. Treba bo torej otroke navajati, da uživajo sadje počasi in najbolje s kruhom.

— **Nemci in nemščina.** V pravdi Eulenburg je v Berlinu dne 7. julija nastopil kot glavni priča neki Jakob Ernst, ki je govoril v svojem domačem narečju, toda porotniki ga niso mogli razumeti, tako da je moral dr. Fischer ves čas biti za tolmača! Že enkrat smo podoben slučaj navedli, da priprost Nemeč svojega lastnega književnega jezika ne razume. In potem še naj reče kakšna nemška prismođa, da Slovenci pismene slovenščine ne razumejo. Tolmača še nismo nikdar rabili, kakor je to pri Nemcih včasih potrebno.

— **V Gornjemgradu** je zmagala stavka. Gostilničarji so sklenili pivo zvišati liter za 8 vinarjev. Pivopivci pa so pivo popustili in priredili protestni shod. Pivo je bilo dražje le nekoliko dni. Nato so krčmarji uvedli zopet staro ceno in sedaj se pije pivo zopet po 40 vin. liter. Druge nesreče ni bilo.

— **Utopljenko** so potegnili v Hrastniku iz Save in jo zanesli v mrtvašnico v Dol. Ženska je ležala še le en dan v vodi in je docela podobna ženi nekega trboveljskega delavca, katera si je poiskala smrt radi domačih prepilov.

— **Radi pomanjkanja sene** je bilo dne 7. julija posvetovanje v poljedelskem ministerstvu. Zahtevala se je od vlade prepoved izvoza sene in drugih krmil v tuje države, nadalje posredovanje za cen nakup sene in slame v deželah, kjer je je v izobilju (v Galiciji, na Češkem, Tirolskem-Predarelskem, Solnograškem in Zgor. Avstrijskem) ter za znižanje železničnih tarifov za prevoz sene.

— **Temeljni kamen** nove rajhenburške farne cerkve bode v četrtek blagoslovil mariborski škof gosp. dr. Napotnik.

— **Družbi sv. Cirila in Metoda** je poslala Lojzka Pinter iz Hrastnika 775 K nabranih ob priliki C. M. kresa na Mrzlici. Srčna hvala. Spominjajte se rojaki ob vsaki priliki naše šolske družbe.

— **Kdo naj ima pri Družbi sv. Cirila in Metoda** prvo besedo? Se-

veda po lastnem mnenju klerikalci, oziroma takoimenovana „Slov. ljudska stranka“ in sicer zato, ker šteje ta stranka slučajno največ — poslancev in razpolaga z vsemi backi, kolikor jih je po Slovenskem. Po našem mnenju pa naj ima prvo besedo, ki vse dela in vse žrtvuje to je pa slov. inteligenca, katera nosi za družbo ogromen naroden davek. Če ima torej ona danes prvo besedo pri družbi, je to povsem naravno. Škodljivo tudi ne bo za družbo, če je ta inteligenca večinoma napredna. Torej gg. klerikalci: delajte in darajte za družbo tudi vi, pa boste imeli vi prvo besedo! Zdrava konkurenca na tem polju bi bila v prid le družbi.

— **Družba sv. Cirila in Metoda** je imela meseca junija dohodkov in daril K 5766.49.

— **Vuzenice** ne poznajo na naših avstrijskih poštah. Te dni je poslal nek gospod iz Istre pošto pošiljatev v Vuzenico na Štajerskem. Dobil jo je vrnjeno, češ, da na pošti ne poznajo Vuzenice. Ne bi že toliko rekli, da bi bila Vuzenica kak majhen, od Boga in ljudi zapuščen kot kje v gorah. A da naši poštni uradniki ne poznajo trga Vuzenice, to je pa že precejšen škandal. Vsiljevanje nemškonacionalnih poštних uradnikov rodi torej lepe sadove!

— **„Časopis za zgodovino in narodopisje“** priobčuje v zadnji svoji številki v izjavi odbora „Zgodovinsk. društva“ mnenje, da je „Domovina“ priznala znanstveno vrednost Zunkovičeve brošure „Wann wurde Mitteleuropa von den Slaven besiedelt?“ To mnenje ne odgovarja resničnemu položaju. „Domovina“ je priobčila že 26. novembra 1906. leta kritiko o imenovani brošuri izpod peresa istega pisatelja kakor „Časopis“ še le sredi leta 1907; res je, da je temu kritiku odgovoril v našem listu g. dr. Tuma, a pisatelja, ki podpiše kako razpravo ne gre identificirati z listom. Saj je tega nazivanja g. prof. Kaspret sam in je torej čudno, da se o našem listu tendenciozno in neresnično poroča. — V ostalem pa izkazuje ravnokar izišla številka „Časopisa“ lep niz dobrih člankov in list priporočamo prijateljem domače zgodovine. Želeli bi si samo, da bi se lotili tudi naši lajki hvaležnega dela v preiskovanju domače zgodovine.

— **V novo ministerstvo za javna dela** je imenovanih okrog 150 različnih uradnikov, a med njimi ni niti enega Slovence. Po razmerju slovenskega prebivalstva bi jih pa moralo vendar biti vsaj 6—7. Novo ministerstvo torej ni namenjeno tudi Slovincem? Ali nič ne izda prijateljstvo Sušteršičevo z ministrom Gessmanom?

— **V Kamnel pri Mariboru** se bodo v kratkem vršile občinske volitve. Občina je v nevarnosti. Mariborčani, na noge! Ali vsaj mariborsko politično društvo s svojimi tako zelo delavnimi odborniki!

— **Z drevesa je padel** v Trbovljah posestnik Jakob Hrastelj in se je ubil. Pogreb je bil včeraj.

— **V Ormožu** so bili od četrta do nedelje nastanjeni udeleženci taktično-tehničnega vojaškega potovanja skupina tretja. Skupina obsega 6 štabnih častnikov, 7 stotnikov in 7 nadporočnikov. Zapoveduje skupini pod maršal pl. Horstein.

— **Radi obrtne zadruga** v Mozirju je interpeliral v državnem zboru poslanec Benkovič. Gotovi ljudje še zmiraj ne dajo miru in žele, da bi se jim še bolj energično stopilo na prste.

— **Stavka.** Na Dunaju se je v petek govorilo o grozeči stavki železničarjev na ogrskih progah Južne železnice. Direkciji baje o tem ni ničesar znanega.

— **Plače županom.** Na shodu nižjeavstrijskih županov je govoril dež. odbornik Scheicher, da naj dobe župani odškodnino za posle, ki jih opravljajo v takozvanem prenešenem delokrogu za državo. Župan, posebno v večjih občinah, mora delati za državo skoro kakor uradnik, a odškodnine ne dobi nobene. Vsaj to bi mu morala država dovoliti, da bi si na njene stroške vzdrževal pomožno moč za čas, katerega zgubi vsled županskega posla. Odškodnina bi se naj odmerila po številu duš. Ako bi na pri znašala odškodnina po 50 vin. za prebivalca, bi dalo to že primerno vsoto.

— **Kaj pa naš deželni odbor?** Kranjski deželni odbor se je skupno z zastopniki kmetijskih korporacij posvetoval, kako priti pomanjkanju krme vekom? Kaj pa naš deželni odbor? Ta menda ne bo storil ničesar, saj se gre večinoma za — Slovence.

G. namestniku Claryju bi prav prijazno svetovali, naj bi se ne vozil samo po cestah, ko bo ogledoval škodo po suši, temveč bi naj šel malo tudi čez polja in travnike.

— **Iz Frama na kolodvor** v Rače se upelje od 16. t. m. naprej vozna pošta k večernim vlakom. Odhod iz Frama zvečer 6'40, prihod v Rače 7.5, odhod iz Rač 7'45, prihod v Fram 8'10.

— **Potres** so čutili v četrtek ponoči po Koroškem, Beneškem in lahko tudi na Kranjskem. V Trziču na Koroškem je bil sunek toliko močen, da so prebivalci bežali na cesto in se je po sobah vsulo nekaj peči.

— **Avstrijski veletržec z železom** so znižali ceno za železo v palicah in pločevino pri 100 kg za 1 K. To znižanje cen je posledica znižanja cen, katero so upeljale livarne pred kratkim časom.

— **Starostno zavarovanje zasebnih uradnikov.** Ministrstvo za notranje zadeve je odredilo, da se imajo od 1. avgusta naprej tekom 4 tednov zglasiti vsi starostnega zavarovanju podvrženi uslužbenci politični oblasti 1. instance.

— **Na Kamniško sedlo** so napravile izlet rojenke 8. razr. uršulinske šole v Mekinjah pri Kamniku. Vodil jih je kanonik Sušnik in dve učiteljici.

— **Mesto učiteljice** je razpisano def. ali prov. na trirazrednici pri Sv. Bolfanku na Koga. Drugi plač. razred, prošnje do 31. julija.

— **Letina na Ogrskem** letos v kljub vročini, ki je prehitro dezorila vse žito, ni slaba, temveč je celo boljša ko lani. Po poročilih poljedelskega ministerstva se je letos pridelalo okroglo 4 milijone meterskih centov več pšenice ko lani (letos 36 milijonov), rži pa 1 milijon met. st. več (letos 11 milijonov.) Pač pa je oves nazadoval za 2 milijona met. stotov (letos 9 milj. in ječmen istotako (letos 11 milijonov.)

Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem.

— **Ljudska slavnost** na Vranskem. S včerajšno krasno uspešo slavnostjo si je postavila podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Vranskem krono svojemu letošnjemu delovanju. Vse, vse je pospeševalo slavnost: prekrasno, sicer skoro nekoliko prevroče vreme, lep veselični prostor, kakršnega ni tako kmalu dobiti, velika udeležba. Sicer se ni videlo vsled ogromnega prostora veliko ljudi; a že okrog 6. ure popoldne je zmanjkalo vstopnic, dasi jih je imela podružnica cel tisoč na razpolago! V naslednjem nekoliko podrobnosti. Po 3. uri so prikoralali od Schauerja v Brodeh Sokoli; 4 sokolska društva: celjsko, žalsko, braslovško in zagorsko, so poslala lepo število udeležencev; zlasti so se imenenitno postavili Zagorjani, kateri niso poslali k slavnosti samo lepega števila sokolov,

temveč tudi oddelek brhkih sokolic. Pri vходу v trg se je sestavila vrsta društev in šla s šostanjsko godbo po trgu, kateri je bil ves v narodnih zastavah, pred občinski urad, kjer je društva pozdravil g. župan Schwentner; odzdravil mu je podstarosta „Zveze slovenskih sokolskih društev“ gosp. dr. Gvido Serneck iz Celja, slavec v jedrnatih besedah narodni trg vranski, ki zna tako dobro ceniti pomen šolske šolske družbe in želeč krepkega, enotnega dela vseh slojev za družbo. Nato so društva odkorakala na slavnostni prostor, kjer se je kmalu razvilo živahno življenje in veselje. Glavna točka je bil seveda javni nastop Sokolov; koliko navdušenja in pritrjevanja je vzbudila precizna telovadba pri večakih in neveščakih! Posebej še moramo omeniti proste vaje zagorskih Sokolice, ki so bile naravnost divne. Tudi na orodju se je telovadilo in priznati se mora našemu sokolstvu, da razpolaga z izvrstnimi telovadci. To je sad dela in truda dolgih let in to je podlaga razvoju v bodočnosti. Da takoj končamo s programom: „Vranska Viča“ je prav izvrstno zapela nekaj moških zborov in nastopil je tudi mešan zbor vranske Ciril-Metodove podružnice. Veliko opravičene pozornosti pa je posvetilo občinstvo govoru družbinega tajnika g. Berceta. Slišati morate tega moža, s kakim navdušenjem in ognjem govori za družbo in sklenili boste takoj popraviti svoje narodne grehe, ako jih imate kaj glede nje na vesti.

Njegov govor je zato izzval neprikrajšano priznanje navzočih; deklacija, ki mu je izročila v imenu mladine krasen šopek, je bila burno akklamirana. Za njim je začrtal pomen in namen „Zveze narodnih društev“ podpredsednik „Zveze“ g. I. Lesničar in staval vransko podružnico narodnim društvom za vzgled delavnosti in požrtvovalnosti. Samo trenutek se še pomudimo pri posameznih šotorih, po katerih so ljubeznive vranske gospe in gospodične skrbele za želodce veseličnih gostov. Dasi živimo sedaj v znamenju pivnega bojkota, se vendar gospe in gospodične Štepic, Katica Oset, Brezovšek in Malči Novakova ne bodo smele pritoževati, da niso imele polnih rok dela. Seveda, grešile so pač tudi, da so prodajale pivo po 40 vinarjev! Z jestvinami so nam marljivo stregle gospe Osetova, Schwentnerjeva, Lauričeva in gospodični Justič Gaber ter Mici Apat; ako nisi bil tam zadovoljen, si si lahko postregel z dišečimi klobasami pri gospema Rotnerjevi in dr. Karbovi ter gospodičnami Zinki Schwentnerjevi in Meli Jezovšekovi. Prijatelji dobre kapljice so se zatekali šotoru za bizeljanca in istrijana, s katerim so bile tako zelo radodarne gospa Donaj in gospodične Minka Megličeva, Roza Jezovšekova in Roza Megličeva; zdravili in krepili pa smo si dušo in telo pri ognjeviti kapljici iz Slovenskih goric, katero sta točili gospodični Fanica in Bebica Kolšekova, a pomagal jima je g. nadučitelj Meglič. Omeniti je še, da se je stavila še cela vrsta vranskih in okoliških narodnih gospodičen v službo podružnice za prodajanje števil za srečolov, šopkov itd. Šlo jim je vse gladko od rok, pač tudi zato, ker je bilo zares nekaj lepih dobihkov. Gospoda učitelja R. Vrabi in Jakše, ki sta imela toliko truda in dela kot prireditelja in voditelja slavnosti, sta lahko opravičeno na uspeh slavnosti ponosna! Konečno naj le še omenim, da je bila z obiskom častno zastopana vsa savinska dolina in to vkljub neugodnim prometnim razmeram; veliko je zlasti bilo Celjanov. Med udeleženci smo opazili tudi državne poslanca g. Franca Robleka. Na svidenje ob enaki priliki na Vranskem!

Druge slovenske dežele.

— **Ponarejeni bankovci** po 100 kron krožijo po Trstu. Ponarejeni so baje tako dobro, da jih je težko spoznati. Zatorej pozor!

— **Kresov na Koroškem** je gorelo po „Mirovem“ poročilu v čast Cirilu in Metodu vse polno. Še živi krepka narodna zavest na Koroškem!

— **Bivši dekan — krčmar.** Kompan, bivši dekan v Ospu na Istrskem in deželni poslanec, je postal sedaj v Ameriki — krčmar.

— **Požar v Boryslavu** traja dalje. Plamen se dviga iz petrolejevih vrelcev 30—40 metrov visoko. Bójiyo se, da bi v kljub vsem varnostnim odredbam ne zajel vseh vrelcev.

— **Slep učitelj.** Na zagrebškem učiteljskem je napravil zrelostni izpit slepi Stanko pl. Striga. To je prvi slepi učitelj med Slovani.

— **Zrušil se je most** čez Reño pri Kolnu. Most je bil šele v delu. Utonilo je 14 delavcev, devet pa je hudo ranjenih.

— **Star pohotnež.** Blizu Rima je 83 letni graščak Zeffri naskokoval z ljubezenskimi ponudbami svojo omoženo 23 letno nečakinjo Rožo. Ker se mu je izogibala, je njenega moža ubil s sekuro, nato pa tekel v spalnico k nečakinji. Ker mu je ta ušla skozi okno, ubil je s pestjo njenega otroka v zibelki, nato pa se ustrelil.

— **Obravnava proti knezu Eulenburgu** spravlja z vsakim dnem nove senzacije na dan. Za priče sta poklicana dva policijska komisarja, ki sta prišla do te službe brez vsakega znanja, samo zato, ker sta bila pri knezu za slugi. Bivšega svojega slugo Kistlerja je napravil knez celo za dvornega svetnika ter je sedaj ravnatelj nekega industrijskega podjetja na Bavarskem z letno plačo 20.000 mark. Eulenburgu se bolezen hujša. Noge so mu tako otekle, da mora prihajati k obravnavi v copatah.

— **Slovaki za žrtve v Črnovi.** Slovaki so nabrali za žrtve v Črnovi 50.000 kron. Za to vsoto so kupili v liptavski županiji veliko posestvo, katero sparcelirajo in porazdele med ndove in sirote narodnih mučencev.

— **Katoliški derviši.** V italijanski vasi Serrara je bila procesija za dež, ki se je je udeležilo nad 30.000 ljudi. Verski fanatizem je vzkipeł do blaznosti. Pobožni romarji so se bičali, suvali, ruvali si lase ter se nekateri hudo ranili. Končno so se fanatiki in zmernejši udeleženci medsebojno stekli. In zopet je bilo več ranjenih.

— **Kruta policija.** V Lodzu je policijska patrulja opazila na glavnem trgu elegantno oblečenega moža, ki si je nekaj zapisoval. Policijski uradnik mu je zaklical: „Boke kvišku!“ Ker tujec ukaza ni razumel ter ni takoj ubogal, so ga policaji na mestu ustrelili. Ustreljeni je fotograf Mali iz Berolina.

— **Osemurni delavnik** je zakonito določila angleška državna zbornica za rudarje.

Književnost in umetnost.

— **Hrvatska Matica** je izdala letos sledeče knjige: 1. Slovenske novele i povesti. Del I. Uredil dr. Fran Ilesič. Kakor je pri Slov. Matici na-

menjena Hrvatska knjižnica, ki jo urejuje seve zopet Ilesič, Slovincem, da se z lahkoto in s pridom uvedejo v hrvaščino, isti namen ima pričujoča knjiga za Hrvate. V knjigi je zastopan Levstik (Martin Krpan), Jurčić (Hči mestnega sodnika, Sosedov sin), Stritar (Rosana), Kersnik (XIV. poglavje Agitator, I. pogl. Očetov greh, Iz raztresenih listov), Staré (Vanda, I. pogl.), Mencinger (Abadon, I. pogl.) Na koncu knjige je zanimiv dodatek o zgodovini slovenske pripovedne književnosti.

2. Tomić: Manja djela I. zv. 3. Niko Andrijašević: Slike in priče iz Neretvanske krajine. 4. Gjuró Arnold: Čez nuća i maštanja. Pesmi. 5. Hrvatsko Kolo. Naučno-književni zbornik III. Sprejeta sta tudi dva članka od Slovincov. 6. Skabičevskij: Povjest novije ruske književnosti. I. zv. Prevel Lovrenčević. 7. Kolo hrvatskih umjetnika. II. To je 10 barvanih slik modernih hrvatskih umetnikov. Krasno delo: 8. Izvještaj Mat. Hrvatske 1906 in 1907. V Celju je bilo 16 članov.

Priporočamo Matico Hrvatsko! Članarina za Slovence 4 K.

— **Simon Gregorčič.** Poezije. IV. Tiskala in založila Narodna tiskarna v Gorici, 1908. Elegantno vezan z zlato obrezo 3 K, broširan 2 K. po pošti 20 vin. več.

— **Vida Jerajeva.** Pesmi. Založil L. Schwentner v Ljubljani 1908. Stane v usnje vezana knjiga 270 K.

— **Fran Drtina.** Razvoj mišljenja evropskega ljudstva. Zal. „Omladina“. I. knjiga, 1. snopič. Priporočamo to znamenito delo najtopleje v nakup!

— **Izkaz posredovalnice „Slovenskega trgovskega društva v Celju“.** V službo se sprejmejo: 2 magacinerja, 4 pomočniki mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 1 kontoristinja, 3 blagajničarke, 3 prodajalke, 3 učenci. — Službe iščejo: 4 pomočniki mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 2 pomočnika manufakturne stroke, 1 pomočnik železninarske stroke. — Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Sprejme se takoj

prodajalka

za trgovino z mešanim blagom pri tvrđki **E. Rainhofen**, Rajhenburg ob Savi, Spodnje Štajersko. 389 3-3

Loterijske številke.

Gradee, 11. julija 1908: 60, 70, 39, 86, 27.
Dunaj, „ „ „ 85, 4, 82, 12, 37.

Sprejme se

učenec

za trgovino z mešanim blagom, sin poštenih starišev ter šole prost. Ponudbe naj se vpošljejo na tvrđko: **Davorin Podlesnik**, Radeče, Zidanmost.

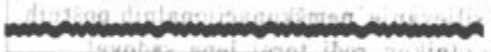
381 1

Pomočnika in učenca

zdravega in krepkega sprejme takoj

Martin Grilec
kovaški mojster v Celju.
394 2 1

Savinski liker

preiskan in preizkušen na ces. kr. poljedeljskem preizkuševališču na Dunaju.

Savinski liker

je pripravljen iz planinskih in goških zelišč, ter se priporoča kot krepčilni napoj v zdravstvene namene. Lastnik znamke

VINCENC KYEDER Žalec v Savinski dolini, Stajersko.

13 130—71

Nova vinska postava

Cena 60 vinarjev, po pošti 70 vinarjev. Znesek se pošlje po nakaznici ali v znamkah.

94 94—72
v obliki plakata Zvezni trgovini v Celju
dobiva se v

Novi lovski zakon

je ravno izšel, cena kartoniranemu izvodu K 1'20, po pošti K 1'30. Založila Zvezna trgovina v Celju.

54 39

Moderno sukнено, volno svileno in perilno blago radi prevelike zaloge odslej po iznenadno znižanih cenah priporoča tvrđka

Karol Vanič ❖ **Celje** ❖ **Narodni dom**